

изподъ свлѣчената забрадка и развѣва-
на отъ вѣтъра. Дрехитѣй бѣха нате-
жали отъ вода и лепища за тѣлото ѝ.
Силни трѣпки я разтѣрсаха. Цѣлата
представяше страшна, покъртилена кар-
тина на изоставеност, немощь и страда-
ние. Боже мой, нима хората могатъ
да бѣдатъ дотолкова нещастни?

— Господине, едва изрече старицата
като ме настигна, сбѣркали сте — да-
ли сте ми 100 лева. Вземете си ги и,
ако искате да ми помогнете, дайте ми
по-малко.

Изненадата ми се превѣрна на смай-
ване. Честность въ туй време, при тия
обстоятелства, отъ жена, чийто животъ
 зависи само отъ щедростта на другите!
Не, тая старица на бѣше родена про-
сякиня.

— Не, бабо, не съмъ сбѣркалъ. И
даже нѣщо повече — ела съ мене у
дома. Щѣ се стоплишъ, ще се преоблѣ-
чешъ, ще се нахранишъ и ще се наспишъ.

— О, синко! изхлипа тя и увисна
на ржката ми.

Поведохъ я кѣмъ наасъ. Чувствувахъ,
че старицата е кѣмъ края на силитѣ си.

— Още малко, бабо, и ще стигнемъ.

Майка ми изпадна въ крайна почуда,
когато ни отвори.

— Бѣрзо, мамо, казахъ азъ, дай
сухи дрехи на тая жена, разтѣркай я и
пригответи нѣщо топло за ядене.

Следъ половинъ часъ, преоблѣчена,
срѣста, старицата седна съ наасъ на ма-
сата. Ала едва хапна нѣколко лѣжици
супа, тя изведнажъ избухна въ горчиви
риданія, които сигурно отдавна бѣ
слѣржала. Спогледахме се съ майка ми.
Направихъ ѝ знакъ да я остави да по-
облекчи мжката си. Майка ми сложи
състрадателно ржка върху нейната. Стар-
ицата още по-силно зарида.

— Азъ!... Просякиня!... При чуж-
ди хора!... Когато имамъ деца!...
презъ сълзи рече тя.

Предъ изблика на тази болка ние
съ майка ми останахме нѣми, потресени
отъ сѫдбата на горката жена. Най-после
тя се поуспокой и съ гласъ, пропитъ съ
дѣлбока благодарностъ, каза:

— Нека Богъ ви отплати за добри-
ната, която ми сторихте.

И после глухо продължи:

— Мислила ли съмъ нѣкога, че ще
протѣгамъ ржка за хлѣбъ и че ще тѣр-
ся подслонъ при чужди хора!... Но
животътѣ е колело!... Родителите ми
бѣха доста богати. Ала нечестенъ съ-
дружникъ на баща ми ни разори. Баща
ми не можа да понесе срама и се поми-
на. Отъ скрѣбъ по двойната загуба, и
майка ми скоро ме напустна. Оставилъ
самъ сама и бедна. По туй време бѣхъ
вече годена. Годеникътъ ми много ме
обичаше и, макаръ и обеднѣла, ожени се
за мене. Живѣхме щастливо осемъ го-
дини. Имахме вече синъ и дѣщеря. Но
вие, сестро, сигурно си спомняте страш-
ната тифозна епидемия, която преди 30
години покоси много хора. Моятъ мжкъ
се разболѣ. Въпрѣки всички грижи, той
умрѣ. Пакъ останахъ сама, съ две не-
врѣстни деца. Мжкътъ ми имаше коло-
ниаленъ магазинъ. Азъ, която не знаехъ
що е търговия, трѣбваше да поема упра-
влението му. Но много отъ клиентите,
които купуваха на кредитъ, не ми плати-
ха, азъ задлъжихъ на доставчиците си
и следъ известно време се видѣхъ при-
нудена да продамъ всичко, каквото имахъ.
Разплатихъ имъ се, но останахъ почти
на улицата. Синътъ ми бѣ вече въ гим-
назията, а дѣщерята въ прогимназията.
Трѣбваше ли да спра учението имъ и да
ги пратя на работа? Сърдцето не ми да-
де да направи това. Помолихъ роднини
да ми помогнатъ докато ги изучатъ, па по-
сле да имъ се издѣлжа. Но тѣ ми се из-
смѣха. И тогава решихъ азъ самата да
работя. Но какво можехъ да работя, ко-
гато не знаехъ никакъвъ занаятъ? Не ми
оставаше нищо друго, освенъ да стана
чистачка и перачка. Азъ, нѣкогашната
богатска дѣщеря! Но се пресрамихъ —
заради децата. А тѣ растѣха, учеха се. И
не съжалявахъ, загдѣто толкова се уни-
жихъ. Но не ми било писано да се рад-
вамъ. Следъ като свѣрши гимназия, си-
нътъ никдѣ не можа да намѣри работа.
И една вечеръ ми съобщи, че решилъ да
замине за Южна Америка: тамъ тѣрсѣли
работници, на които много добре пла-
щали. Шомъ се наредѣлъ, щѣлъ и на ме-
не да изпрати пари да ида при него. На-
мѣрилъ дори и приятели, съ които щѣлъ